

Forfatterne gir en balansert fremstilling av sannsynlige årsakssammenhenger på politisk nivå, hvor det tross alt er vanskelig å trekke sikre slutninger, for eksempel om hvorfor verdens uhelse er så skeivt fordelt som den er. At en lærebok på dette feltet ikke preges av ideologiske overbevisninger, er slett ingen selvfølge, og dette er en styrke. Men det er en svakhet at det ofte mangler kildehenvisninger når forfatterne velger å trekke klare konklusjoner. Vil direkte pasientbetaling nødvendigvis føre til økt tilbud av unødvendige helsetjenester, slik de hevder? Dette er ett av mange eksempler på påstander som burde vært underlagt en solid referanse.

Korrektoren har nok gått litt for fort, men skrivefeilene og de unødvendige gjentakelsene kan rettes opp i neste utgave, og det er uansett bare snakk om kosmetikk. Boken anbefales til alle som ønsker å sette seg inn i fagfeltet global helse.

Atle Fretheim

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten

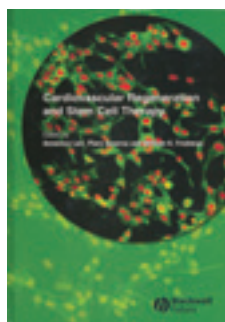
Viktig bok om stamcelleforskning

Leri A, Anversa P, Frishman WH, red.

Cardiovascular regeneration and stem cell therapy

248 s, tab, ill. Oxford: Blackwell Publishing, 2007. Pris GBP 75

ISBN 978-1-4051-4842-9

«Akutt hjerteinfarkt behandlet med pasientens egne stamceller» er et velkjent eksempel på hvor fort kunnskap fra basalmedisin er blitt utprøvd i klinisk praksis og presentert som vidundermedisin i dagspressen. Mange har ment at kunnskapen om stamcellers funksjon ved hjerte- og kar-sykdom ikke har vært god nok til å begrunne klinisk utprøving og behandling. Med denne boken har redaktørene lyktes med å samle viktige og informative bidrag fra sentrale aktører innen store deler av feltet kardiovaskulær stamcelleforskning.

Målgruppen er forskere innen basalfag og i klinisk praksis samt spesielt interesserte kolleger som vil ha en oppdatering på dette feltet, som er i en rivende utvikling. I alt har 67 forfattere bidratt til 22 kapitler, og det preger boken på godt og vondt. Mange lykkes med å omtale sitt spesialfelt på en måte som er tilgjengelig for de fleste med medisinsk bakgrunn, mens andre

kapitler kun kan leses av forskere med bred erfaring innen samme felt. Boken er delt opp i fem store avsnitt som først omhandler stamcellebiologi, dernest kardiale progenitorceller hos friske og hos dem med hjertesykdom og med et eget avsnitt om hjertesvikt. Til slutt er det en oppsummering med fremtidsvyer.

Basalfaglige problemstillinger dominerer. Det er egentlig ikke mer enn en håndfull klinisk vinklede kapitler, noe som er forståelig ut ifra den begrensede kunnskapen som tross alt foreligger på dette området. Det er likevel et savn at man ikke har maktet å gi en mer fullstendig oversikt over de kliniske studiene som tross alt finnes. Det er flere meget gode illustrasjoner som letter forståelsen av stoffet, spesielt ulike mekanismenivåer. På den annen side vil nok mye av vår kunnskap om for eksempel utvikling av stamceller, transport av stamceller til vevene og spesielt deres funksjon under sykdom endres betydelig i årene som kommer. For eksempel er det enda ikke avklart om stamceller faktisk kan omdannes (transdifferensiere) til kardiomycytter. Kapitlet om embryonale stamceller inneholder et avsnitt med etiske overveielser. Det er et tema som kunne fortjent et eget kapittel. Siden dette feltet er så nytt og i så rask utvikling, finnes det ikke mange relevante bøker. Denne boken er derfor viktig og nødvendig for alle som er engasjert i feltet, men man må nok regne med at mye av innholdet relativt raskt blir foreldet.

Svend Aakhus

Hjertemedisinsk avdeling
Rikshospitalet

Seksuelle problemer hos mannen

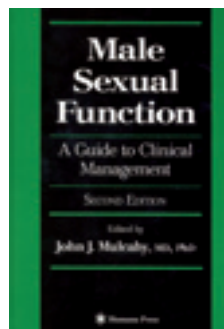
Mulcahy JJ, red.

Male sexual function

A guide to clinical management. 2. utg. 494 s, tab, ill. Totowa, NJ: Humana Press, 2006.

Pris GBP 100

ISBN 1-58829-747-0

dysfunksjon. Den omtaler også kvinnelige seksuelle dysfunksjoner, et tema som abso-

lutt trenger større oppmerksomhet fremover. Forfatteren har knyttet til seg de aller fremste eksperter på området, og de har hver for seg hatt ansvaret for de 22 kapitlene som boken inneholder. Den er derfor oversiktlig både med hensyn til innhold og diagnostikk/behandling på de ulike områdene.

Boken passer svært godt for et bredt medisinsk publikum. Et kapittel handler om ulike medikamenter som kan affisere mannlig seksualitet. Det er nyttig både for allmennleger og indremedisinere. Leseverdig er også et kapittel om perifere og sentrale nevrologiske sykdommer og deres innvirkning på seksualfunksjonen. Dette kapitlet kan være nyttig for allmennleger og andre som behandler menn og kvinner med nevrologisk sykdom, for eksempel multippel sklerose.

Jeg synes forfatteren har lyktes i å lage en bok som vil være til god hjelp for en rekke klinikere som daglig behandler menn med seksuelle problemer. Det gjør vi innen en rekke spesialiteter. Kunnskap på dette området vil gjøre oss tryggere både til å ta opp problemene med våre pasienter og å gi adekvate råd og behandlinger. Pasientene vet at det er mulig med relativt enkel behandling for de mest vanlige problemene, slik som ereksjonsproblematikk. Både norske og utenlandske studier har vist at en stor majoritet av pasientene ønsker at legen skal spørre om den seksuelle helsen under konsultasjonen. Det er større åpenhet om seksuelle spørsmål nå enn før. Det setter større krav til kunnskap hos oss som leger, slik at vi på best måte kan veilede og behandle denne store gruppen menn og kvinner. *Male sexual function* synes å fylle vårt behov for oppdatert kunnskap på dette området og bør være et godt oppslagsverk både på allmennelegekontoret og på flere spesiallegekontorer.

Morten Andersen

Moelv Spesialistsenter
Moelv